

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 181/03-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. marca 2004 v senáte zloženom z predsedu Daniela Švábyho a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť Ing. V. V., K., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 347/99 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 347/99 porušil právo Ing. V. V., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ing. V. V. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Ing. V. V. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 13 200 Sk (slovom trinásťtisícdivsto slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť na účet advokátky JUDr. I. R. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 15. októbra 2003 č. k. I. ÚS 181/03-19 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. V. V., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 347/99.

Zo sťažnosti vyplýva, že 30. decembra 1998 podala sťažovateľka okresnému súdu návrh na začatie konania o určenie zániku povinnosti prideliť náhradný byt proti odporcovi J. V. (ďalej aj „žalovaný“). Okresný súd rozsudkom z 27. marca 2001 návrh zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 16 Co 403/01 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Podľa názoru sťažovateľky postupom okresného súdu dochádza v danej veci k zbytočným prietahom v konaní napriek tomu, že ohľadom predmetnej veci vyčerpala aj právne prostriedky nápravy tým, že na prietahy v konaní podala 12. decembra 2000 sťažnosť podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov,

pričom predseda okresného súdu „listom zo dňa 27. 12. 2000 sp. zn. Spr. 2394/00 sa vyjadril k sťažnosti sťažovateľky a po prešetrení zistil, že sťažnosť je dôvodná“.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že „Považujem za primerané, aby mi v tejto veci bolo priznané finančné zadosťučinenie. Domnievam sa, že doba, ktorá uplynula od podania návrhu až doposiaľ, je neprimerane dlhá a ničím neospravedliteľná.

Vo veci nejde o zložité konanie a ja ako účastníčka som nijakým spôsobom neprispela k jeho neprimeranej dĺžke. (...) Považujem za primerané, aby mi bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 80.000,- Sk“.

Sťažovateľka prípisom z 25. augusta 2003 ústavnému súdu oznámila, že „dňa 23. 8. 2003 bol doručený sťažovateľke rozsudok odporcu sp. zn. 14 C 347/99 zo dňa 5. 6. 2003 (...). Podotýkam, že medzi vynesením rozsudku a jeho doručením uplynula doba dva a pol mesiaca. (...). Postup súdu pri vyhotovovaní rozsudku je príznačným pre celé konanie a je ďalším argumentom pre záver, že v konaní odporcu dochádza k zbytočným prieťahom“.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky (...) na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 bolo postupom Okresného súdu Košice II vo veci sp. zn. 14 C 347/99 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Košice II konal vo veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 14 C 347/99 bez prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 80.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom JUDr. V. K., listom zo 4. novembra 2003 sp. zn. Spr. 1368/03 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 20. novembra 2003.

Predseda okresného súdu vo svojom prípise uviedol, že:

„Je pravdou, že sťažovateľka podala svoj návrh na tunajšom súde dňa 30. 12. 1998, avšak s podaním návrhu si nespĺnila svoju poplatkovú povinnosť a súdny poplatok zaplatila až na základe výzvy súdu dňa 26. 1. 1999. Až následne bola vec zapísaná do registra C a pridelená do súdneho oddelenia JUDr. M. P.

Dňa 12. 10. 2000 dala konajúca sudkyňa pokyn pre doručenie opisu návrhu žalovanému a zároveň ho vyzvala, aby sa o podanom návrhu v lehote 15 dní vyjadril. Zároveň žiadala správu od Stavebného bytového družstva Košice III.

Dňa 18. 12. 2000 bol určený termín pojednávania na deň 23. 1. 2001. Uvedené pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom vyžiadania si listinných dôkazov od žalovaného.

Termín ďalšieho pojednávania bol určený na deň 27. 3. 2001. Na tomto pojednávaní bolo vo veci rozhodnuté tak, že súd návrh zamietol.

Dňa 26. 6. 2001 podala sťažovateľka proti uvedenému rozsudku odvolanie, preto 9. 7. 2001 dala konajúca sudkyňa pokyn pre doručenie rovnopisu odvolania žalovanému a žalobkyňu zároveň vyzvala na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie.

Dňa 7. 9. 2001 bol spis predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach, odkiaľ bol vrátený dňa 4. 4. 2002 s rozhodnutím, ktorým bol rozsudok tunajšieho súdu zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie.

Prípisom zo dňa 16. 5. 2002 bol urobený dotaz na Bytový podnik mesta Košice.

Následne boli vo veci určené termíny pojednávania na dni 12. 9. 2002 a 24. 10. 2002.

Oba uvedené termíny boli zrušené z dôvodu práceneschopnosti konajúcej sudkyne, ktorá trvala v období od 1. 7. 2002 do 31. 7. 2002, od 16. 8. 2002 do 31. 10. 2002 a následne od 16. 12. 2002 od 21. 4. 2003.

Po ukončení práceneschopnosti JUDr. P. bol znovu určený termín pojednávania na deň 5. 6. 2003, kedy bolo vo veci opätovne rozhodnuté.

Keďže konajúca sudkyňa v období od 16. 6. 2003 do 20. 6. 2003 a od 3. 7. 2003 do 30. 7. 2003 čerpala dovolenku, bola na základe písomnej žiadosti predsedom súdu predĺžená lehota na odoslanie rozsudku do 5. 8. 2003. Uvedeného dňa bol rozsudok z tunajšieho súdu aj účastníkom odoslaný.

Dňa 31. 8. 2003 JUDr. M. P., ktorá vo veci konala, sa vzdala funkcie sudkyne v dôsledku jej odchodu do starobného dôchodku a predmetná vec bola pridelená do súdneho oddelenia JUDr. E. B.

Keďže doručovanie rozsudku žalovanému bolo bez pozitívneho výsledku, dňa 18. 9. 2003 bol daný JUDr. B. pokyn pre jeho opakované doručenie cestou Obvodného oddelenia PZ v Košiciach, ktorý výsledok doručovania do dnešného dňa súdu neoznámil.

Vzhľadom na vyššie uvedení chronológiu v danej veci vykonaných úkonov je síce nutné pripustiť, že skutočne k určitým prieťahom došlo, tieto však boli objektívneho charakteru a spočívali predovšetkým v dlhodobej práceneschopnosti JUDr. M. P., pričom podľa môjho názoru práceneschopnosť sudcu nemožno považovať za ním spôsobený prieťah v konaní, ako aj vo veľkom množstve nevybavených vecí v jej súdnom oddelení.

Za potrebné považujem uviesť aj skutočnosť, že tunajší súd vo veci už dvakrát meritórne rozhodol, naposledy rozsudkom zo dňa 5. 6. 2003, čím v rámci svojich možností stav právnej neistoty sťažovateľky odstránil.

Zároveň Vám oznamujem, že netrvám na tom, aby ústavný súd konal o veci samej na ústnom pojednávaní a súhlasím s upustením od neho“.

Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu podpredsedu okresného súdu uviedla, že:

«Sťažovateľka netrvá na ústnom pojednávaní v tejto veci a súhlasí s tým, aby ústavný súd od neho upustil.

Odporca vo svojom vyjadrení neuvádza žiadne podstatné skutočnosti, ktoré by mohli spochybniť dôvodnosť sťažnosti sťažovateľky.

Odporca nepopiera, že medzi podaním návrhu a prvým úkonom súdu vo veci samej, ktorým bol pokyn na doručenie opisu návrhu žalovanému dňa 12. 10. 2000, uplynulo viac než 21 mesiacov. Akceptujúc výhradu odporcu, že mohol konať vo veci až po zaplatení súdneho poplatku sťažovateľkou 26. 1. 1999, je doba absolútnej nečinnosti odporcu 20 a pol mesiaca. Je teda zrejmé, že pre posúdenie odôvodniteľnosti dĺžky konania v tomto časovom období, je nezaplatenie súdneho poplatku sťažovateľkou spolu s podaním návrhu skutočnosťou marginálneho významu. Uvedené obdobie považuje sťažovateľka za prvé

v predmetnom konaní, v ktorom vznikli výhradne z viny odporcu priet'ahy v konaní a nečinnosť odporcu v ňom spôsobilá týmto neprimeranosť dĺžky konania.

Obdobie medzi 12. 10. 2000 až 4. 4. 2002 považuje sťažovateľka za také, v ktorom odporca konal plynulo a svojou činnosťou nespôsobil v konaní významné priet'ahy, ani bezdôvodne nepredĺžil svojou nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou trvanie konania.

V ďalšom období odo dňa 4. 4. 2002 až po deň 5. 6. 2003, kedy sa vo veci uskutočnilo ďalšie pojednávanie, však odporca znovu nekonal. Jediným úkonom uvedeného obdobia bolo vyžiadanie správy z Bytového podniku mesta Košice. Odporca argumentuje tým, že v tomto období bola vec pojednávajúca sudkyňa opakovane a dlhodobo práceneschopná. Dôvody uvádzané odporcom sú dôvody na strane súdu. Je vecou organizácie práce odporcu, aby zabezpečoval plynulosť priebehu konania. V tejto situácii aj vzhľadom na to, že už v roku 2000 bol upozornený na priet'ahy v uvedenom konaní, bolo na mieste, aby zabezpečil efektívny postup v konaní pridelením veci na konanie inému sudcovi. Odporca sa totiž už v liste zo dňa 27. 12. 2000, ktorým reagoval na sťažnosť na priet'ahy v konaní, vyjadril, že vec bude sledovať až do jej právoplatného skončenia. Pri zohľadnení týchto skutočností je potom pre sťažovateľku nie celkom pochopiteľný taký postup odporcu, keď aj po vynesení rozsudku dňa 5. 6. 2003, umožnil predĺžiť lehotu na odoslanie rozsudku do 5. 8. 2003 (v skutočnosti bol rozsudok doručený sťažovateľke až dňa 23. 8. 2003).

Odporca vo vyjadrení uvádza, že doručovanie rozsudku žalovanému bolo bez pozitívneho výsledku aj do dňa vyhotovenia jeho vyjadrenia, teda dňa 4. 11. 2003. Znamená to, že ani po 5 mesiacoch, odo dňa vyhlásenia rozsudku, nie je tento rozsudok doručený.

Podľa ustanovenia § 158 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku – rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku sa doručuje účastníkom, prípadne ich zástupcom do vlastných rúk.

Podľa ustanovenia § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku – ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu určenú v oznámení. Ak zostane aj nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne,

považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že tento právny predpis zabezpečuje možnosť súdu efektívne v konaní postupovať aj v prípade, ak sa účastníci správajú pasívne alebo zámerne obštrukčne. Sťažovateľka považuje doručovanie rozhodnutia súdu za neoddeliteľnú súčasť súdneho konania a pokiaľ odporca postupuje aj v tejto časti konania neefektívne, nemôže sa zbaviť zodpovednosti za dĺžku konania poukázaním na správanie iného účastníka konania. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný v predmetnom konaní má svoje stále bydlisko. Sťažovateľka teda rozhodne nesúhlasí so stanoviskom odporcu uvedeným v závere jeho podania, podľa ktorého: „V rámci svojich možností stav právnej neistoty sťažovateľky odstránil“.

Z uvedených dôvodov sťažovateľka trvá na svojej sťažnosti v rozsahu v akom bola prijatá na ďalšie konanie uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 181/03 zo dňa 15. 10. 2003.»

Sťažovateľka si uplatnila aj trovy právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby pozostávajúce z prevzatia a prípravy zastúpenia 30. januára 2003, podania sťažnosti 31. januára 2003, vyhotovenia písomného stanoviska z 20. októbra 2003 k vyjadreniu predsedu okresného súdu a režijný paušál k všetkým uvedeným úkonom celkom vo výške 13 194 Sk, ktoré žiadala vyplatiť na jej účet.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou týchto základných práv – inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 113/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 14 C 347/99:

Dňa 30. decembra 1998 sťažovateľka podala na okresnom súde žalobný návrh na začatie konania o určenie zániku povinnosti prideliť náhradný byt proti žalovanému J. V., K. Vec bola pôvodne evidovaná pod sp. zn. 2 Nc 1934/98.

Dňa 15. januára 1999 bola sťažovateľka vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku. Po zaplatení súdneho poplatku sťažovateľkou 26. januára 1999 bola vec zaevidovaná pod sp. zn. 14 C 347/99.

Dňa 12. októbra 2000 okresný súd doručil návrh žalovanému a vyzval ho, aby sa k nemu vyjadril. Žalovaný doručil okresnému súdu svoje písomné vyjadrenie k návrhu 14. novembra 2000.

Dňa 23. januára 2001 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom vykonania ďalšieho dokazovania.

Dňa 27. marca 2001 sa uskutočnilo vo veci ďalšie pojednávanie, na ktorom okresný súd návrh sťažovateľky zamietol. Rozsudok okresného súdu bol písomne vyhotovený 21. mája 2001.

Dňa 26. júna 2001 podala sťažovateľka odvolanie proti uvedenému rozsudku okresného súdu.

Dňa 9. júla 2001 okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie poplatku za odvolanie a 2. augusta 2001 zaslal žalovanému odvolanie, aby sa k nemu vyjadril.

Dňa 16. augusta 2001 sťažovateľka zaplatila súdny poplatok za odvolanie a 20. augusta 2001 žalovaný doručil okresnému súdu svoje vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľky.

Dňa 7. septembra 2001 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľky. Vec bola na krajskom súde zaevidovaná pod sp. zn. 16 Co 403/01. Dňa

20. februára 2002 krajský súd na ústnom pojednávaní uznesením č. k. 16 Co 403/01-66 zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Spis bol doručený okresnému súdu 4. apríla 2002.

Dňa 16. mája 2002 konajúca sudkyňa vyzvala Bytový podnik mesta Košice o zaslanie dôkazov a vyjadrenia k predmetnej veci. Bytový podnik mesta Košice zaujal vo veci písomné stanovisko a okresnému súdu zaslal listinné dôkazy 5. júna 2002.

Dňa 16. augusta 2002 bol zrušený termín pojednávania nariadeného na 12. september 2002 a 4. októbra 2002 bol zrušený termín pojednávania určený na 24. október 2002 z dôvodu práceneschopnosti konajúcej sudkyne.

Dňa 5. júna 2003 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, ktorým sa návrhu sťažovateľky vyhovel. Dňa 4. augusta 2003 konajúca sudkyňa požiadala predsedu okresného súdu o predĺženie lehoty na expedovanie rozsudku z dôvodu čerpania dovolenky. Rozsudok z 5. júna 2003 č. k. 14 C 347/99-82 bol písomne vyhotovený 5. augusta 2003.

Keďže uvedený rozsudok sa nepodarilo doručiť žalovanému, konajúca sudkyňa 18. septembra 2003 dala pokyn na jeho opakované doručenie cestou Obvodného oddelenia Policajného zboru v Košiciach.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Judikatúra ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy (a obdobne aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru), sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o určenie zániku povinnosti prideliť náhradný byt vedenom pod sp. zn. 14 C 347/99, v ktorom sťažovateľka vystupuje ako navrhovateľka, došlo k porušeniu jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie o určenie zániku povinnosti prideliť náhradný byt nie je vecou zložitou, čo napokon netvrdil ani predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zo 4. novembra 2003 sp. zn. Spr. 1368/03.

2. *Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.*

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na výraznú nečinnosť okresného súdu v období od 26. januára 1999 do 12. októbra 2000 a od 5. júna 2002 do 5. júna 2003, keď okresný súd počas viac ako dva a pol roka vo veci nevykonal prakticky žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v preskúmvanej veci počas súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K týmto zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu.

Na okraj tohto konštatovania ústavný súd poznamenáva, že nemohol prihliadnuť na tvrdenie právnej zástupkyne sťažovateľky o priet'ahoch pri písomnom vyhotovení rozsudku, pretože nič zo spisu nenasvedčuje tomu, že nebol dodržaný postup, ktorý ustanovuje Občiansky súdny poriadok. Ústavný súd obdobne nemohol akceptovať námietky týkajúce sa neefektívnosti postupu okresného súdu pri doručovaní, pretože v tomto konaní ústavnému súdu nepatrí nahradiť záver okresného súdu, kedy je potrebné v okolnostiach danej veci považovať zásielku za doručeníu.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. *Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.*

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančného zadosťučinenie vo výške 80 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky považuje za primerané vo výške 30 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zabezpečenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2.

5. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 13 200 Sk z dôvodu trov jej právneho zastúpenia advokátkou JUDr. I. R., K., tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 4.

Náhrada sa priznala za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia 30. januára 2003, podanie sťažnosti 31. januára 2003 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu 20. októbra 2003) v hodnote po 4 270 Sk (základom pre výpočet výšky odmeny za úkon právnej služby bola nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2002 vo výške 12 811 Sk) a k tomu trikrát náhrada režijného paušálu po 128 Sk (§ 13 ods. 8, § 19 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené pod bodom 3 výroku tohto rozhodnutia.

6. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. marca 2004